

Održivost i ESG rječnik:

110 pojmova koje je dobro da znate

Održive strategije zahtijevaju osnovno razumijevanje temelja održivosti. Poslovni lideri i njihovi timovi mogu imati koristi od ove liste osnovnih uslova održivosti i ESG konceptata.

Osiguravanje zdravlja ljudi, planete, pa čak i preduzeća, počiva na održivijim praksama koje zavise od razumijevanja osnovnih konceptata i termina.

Mnogi pojedinci, preduzeća, neprofitne i vladine organizacije naporno rade na brzom stvaranju i provođenju posebnih strategija održivosti i ekoloških, društvenih i upravljačkih inicijativa (ESG). Svako ima svoju ulogu. Učenje o održivosti i ESG konceptima osigurava da kritične zainteresovane strane imaju produktivne razgovore koji izbjegavaju zloupotrebu termina i pretjerano pojednostavljivanje.

Klimatske promjene imaju i nastavit će da imaju negativan utjecaj na život širom sveta. Imperativ je da poslovni lideri, građani i vlade poduzmu hitnu i odlučnu akciju.

Izdvajamo neke od temeljnih termina održivosti i ESG konceptata koji pružaju osnovu za poduzimanje akcija.

1. **Benchmarking** (Benčmarking). Praksa mjerenja i poređenja ESG performansi sa drugim kompanijama u vašem sektoru ili geografskom području kako biste razumjeli poziciju vaše kompanije u odnosu na konkurente. Za tačan benchmarking je neophodno usklađivanje sa ESG okvirima, standardima i metodologijama mjerenja. Naučite kako da donosite odluke zasnovane na podacima pomoću Persefonijevog modula za mjerenje utjecaja na klimu.
2. **Business sustainability** (Održivost poslovanja). Također poznata kao korporativna održivost. Poslovna održivost je etičko, odgovorno upravljanje kontinuiranim uspjehom organizacije u vezi sa ekološkim, društvenim i finansijskim pitanjima.
3. **Carbon capture and storage** (Sakupljanje i skladištenje ugljika). Sakupljanje i skladištenje ugljika (CCS) je proces hvatanja otpadnog CO₂ i njegovog stavljanja u geološko skladište na takav način da neće ući u atmosferu i doprinijeti daljnjem globalnom zagrijavanju. CCS koristi nekoliko tehnologija, uključujući apsorpciju, hemijsku petlju i membransko odvajanje plina.
4. **Carbon credit** (Karbonski kredit). Kada kompanije kreiraju inicijative za kompenzaciju ugljika, dobijaju prenosivi ili trgovački kredit za ugljik, ili token. Kredit predstavlja pravo da se emituje plin staklene bašte i da se nadoknadi na drugom mjestu. Kredit predstavlja jednu tonu ugljičnog dioksida smanjenog ili uklonjenog iz atmosfere. U praksi, korištenje ovih kredita omogućava vlasnicima da smanje emisije plinova staklene bašte kako bi se približili neto nuli. Termin se također odnosi na kupljene kredite koji će finansirati projekte za smanjenje emisija.

Sufinansira
Evropska unija

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

5. **Carbon footprint** (Ugljični otisak). Zbir emisija plinova staklene bašte (GHG) i uklanjanja GHG subjekta izraženih kao CO₂ ekvivalenti. Napomena 1 uz unos: Za proizvod, ugljični otisak je zasnovan na procjeni životnog ciklusa koristeći jedinstvenu kategoriju utjecaja klimatskih promjena u skladu sa ISO 14067:2018.

Napomena 2: Za organizaciju, ugljični otisak je ekvivalentan zbiru direktnih emisija GHG-a, indirektnih emisija GHG-a i uklanjanja GHG-a, unutar granica predmeta kvantifikovanih u skladu sa ISO 14064-1:2018.

6. **Carbon neutral** (Neutralan ugljik). Idealna ravnoteža između emisije ugljičnog dioksida proizvedene ljudskom aktivnošću i apsorpcije ugljika u atmosferi; obračun treba da dođe na nulu.
7. **Carbon offset** (Kompenzacija ugljika). Kompenzacija ugljika je aktivnost ili kupovina koja ima za cilj da nadoknadi emisije ugljika koje proizvode pojedinci i organizacije. Skladištenje ugljika kroz sadnju drveća ili restauraciju zemljišta je uobičajen primjer. Preduzeća koja kreiraju programe za smanjenje emisije ugljika dobijaju tokene ugljika.
8. **Carbon pricing** (Cijene ugljika). Određivanje cijene ugljika je cijena ili porez koji se primjenjuje na zagađenje ugljikom. To može biti učinkovit način da se potaknu emiteri da smanje svoje emisije CO₂ i tako ograniče klimatske promjene. Cijene ugljika mogu biti u obliku poreza na ugljik ili biti dio trgovanja emisijama ugljika; izdaju se „dozvole” za emitovanje ili se njima trguje.
9. **Carbon sequestration** (Sekvestracija ugljika). Sekvestracija ugljika je predloženi način da se uspori akumulacija plinova staklene bašte, ublažavanje klimatskih promjena i izbjegavanje klimatskih promjena kroz dugotrajno skladištenje CO₂ i drugih oblika ugljika.
10. **Circular economy** (Cirkularna ekonomija). Cirkularna ekonomija održava proizvode u prometu u najvećoj mogućoj mjeri smanjenjem potrošnje materijala, racionalizacijom procesa i prikupljanjem otpada za ponovnu upotrebu.
11. **Clean Tech** (Čista tehnologija). Tehnologije i procesi koji imaju za cilj da ograniče negativan utjecaj na životnu sredinu, kao što su otpad i emisije ugljika, posebno u poređenju sa fosilnim gorivima. Primjeri čistih tehnologija, koje se ponekad nazivaju i zelene tehnologije ili eko-tehnologije, uključuju solarnu energiju, energiju vjetra, biogoriva, reciklažu i pametno osvjjetljenje.
12. **Climate** (Klima). Klima se odnosi na prosječno vrijeme i obrasce mjerene tokom definisanog perioda, kao što je niz godina, decenija ili vijekova. Za analogiju, da su vremenske prilike pojedinačni obroci, klima bi bila ukupna, dugoročna ishrana.
13. **Climate clock** (Klimatski sat). Klimatski sat je sredstvo za demonstriranje koliko ugljika se još može osloboditi u atmosferu bez kršenja Pariskog sporazuma. Dva od najpoznatijih su MCC Carbon Clock, koji vode njemački znanstvenici, i lokalni Climate Clock, koji je pokrenula mreža aktivista.
14. **Climate funds** (Klimatski fondovi). Klimatski fondovi su investicioni portfelji koji nastoje da kupe akcije ili obveznice kompanija koji su usklađeni sa ciljevima Pariskog sporazuma. Oni također mogu ciljati suverene obveznice vlada koje smanjuju emisije plinova sa efektom staklene bašte i na taj način smanjuju njihov doprinos globalnom zagrijavanju.
15. **Climate change** (Klimatske promjene). Promjene tokom vremena u prosječnoj temperaturi i vremenskim obrascima koji definišu određene lokacije. Konkretno, klimatske promjene su dovele do porasta globalnih temperatura uslijed plinova koji zadržavaju toplotu koji su rezultat rudarenja i korištenja nafte, uglja i drugih fosilnih goriva. Indikatori klimatskih promjena uključuju porast nivoa mora, povećanje i ozbiljnost ekstremnih vremenskih prilika, kao što su uragani, suše i poplave te gubitak leda na polovima Zemlje.
16. **Climate mitigation** (Ublažavanje klime). Proces smanjenja protoka zagađenja koje zadržava toplotu. Naprimjer, smanjenje sagorijevanja fosilnih goriva korištenjem obnovljivih izvora energije može pomoći.

Sufinansira
Evropska unija

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

17. **Climate resilience** (Klimatska otpornost). Sposobnost da se podrži zajednica, kompanija ili prirodno okruženje prije, tokom i poslije klimatskih događaja na pravovremen, efikasan način. Otpornost na klimu se razlikuje od klimatske adaptacije, ali se to dvoje često koristi kao sinonim.
18. **Climate risk** (Klimatski rizik). Kako se požari, suše, nestašica hrane, uragani i drugi efekti klimatskih promjena dešavaju, preduzeća se suočavaju sa povećanom ranjivošću. Klimatski rizik opisuje tu ranjivost. To je potencijal da klimatske promjene stvore negativne efekte na ljudske ili ekološke sisteme. Rizici se svrstavaju u dvije glavne kategorije: rizici zasnovani na prelasku na zeleniju ekonomiju, kao što je gubitak tržišnog udjela udaljavanjem od proizvoda zasnovanih na fosilnim gorivima, i rizici povezani sa fizičkim efektima klimatskih promjena, kao što su poplavljeni uredi.
19. **Closed-loop** (Zatvorena petlja). Proizvodni proces koji ponovo koristi materijalni otpad za stvaranje dodatnih proizvoda ili prenamjenu recikliranih materijala.
20. **CMAP** (Platforma za upravljanje klimom i računovodstvo). CMAP je softverska platforma koja pojednostavljuje proces obračuna ugljika, tako da se proračuni rade u danima, a ne mjesecima. Ove platforme koriste kodifikovane smjernice kao što su GHGP i PCAF za izračunavanje emisija ugljika i na taj način isporučuju rješenja zasnovana na organizacionim podacima. CMAP-ovi omogućavaju kompanijama da prate svoje emisije, postavljaju ciljeve za smanjenje ugljika, mjere napredak i uspoređuju ga sa kolegama. To znači da organizacije mogu procijeniti svoj napredak u smanjenju emisija tokom vremena i precizno pratiti svoj napredak ka znanstveno zasnovanim i neto nultim obavezama koristeći najnovije dostupne podatke. CMAP-ovi su samo jedan od sve većeg broja ESG softvera koji pomaže u prikupljanju i izvješćivanju ESG podataka.
21. **Conscious capitalism** (Svjesni kapitalizam). Svjesni kapitalizam je društveno odgovoran okvir za kapitalizam u korporativnoj i političkoj sferi. On naglašava stvaranje ljudske vrijednosti pored vrijednosti profita.
22. **Consolidation** (Konsolidacija). Kombinovanje podataka o emisijama GHG-a iz odvojenih operacija koje pripadaju jednoj ili grupi kompanija.
23. **Corporate citizenship** (Korporativno građanstvo). Koncept da korporacije imaju i prava i obaveze prema društvima i jurisdikcijama u kojoj djeluju i sami su akteri u društvu.
24. **Corporate governance** (Korporativno upravljanje). Skup pravila, praksi i procesa po kojima se preduzećem upravlja, a upravljanje je pod nadzorom.
25. **Corporate social responsibility – CSR** (Korporativna društvena odgovornost). Profitne kompanije koriste poslovni model društveno odgovornog poslovanja da procijene društvene i ekološke koristi pored organizacionih ciljeva kao što je profitabilnost.
26. **Digital carbon footprint** (Digitalni ugljični otisak). Digitalni ugljični otisak je količina emisije plinova staklene bašte koju digitalni uređaji, alati i platforme proizvode. Sva tehnologija, od računarstva u oblaku preko mobilnih telefona do korištenja interneta, proizvodi digitalni ugljični otisak.
27. **Digital sobriety** (Digitalna trezvenost). Digitalna trezvenost ima za cilj da ograniči štetni utjecaj pametnih telefona na životnu sredinu, kao i svakodnevno korištenje interneta, digitalnih medija i druge tehnologije na razne načine. Kretanje ka digitalnoj trezvenosti uključuje širok spektar akcija: kupovina manjeg broja uređaja, brisanje e-pošte, odlučivanje za potrošnju medija niže definicije, održivi razvoj softvera i kupovina manje moćnih mašina.
28. **Drawdown** (Povlačenje). Povlačenje je tačka u kojoj nivoi atmosferskih plinova staklene bašte prestaju da se penju i počinju da opadaju.
29. **Due dillidence in supply chain** (Dužna pažnja /dubinska analiza/ u lancima snabdijevanja) Predstavlja proces u kome kompanija istražuje potencijalne dobavljače kako bi identifikovala sve rizike povezane sa tim poslovima.

Sufinansira
Evropska unija

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

30. **Eco-design** (Projektovanje u skladu sa životnom sredinom). Sistematski pristup koji uzima u obzir aspekte životne sredine u projektovanju i razvoju sa ciljem smanjenja štetnih utjecaja na životnu sredinu tokom životnog ciklusa proizvoda.
 31. **Electronic waste (e-Waste)**. (Elektronski otpad /e-otpad/). Elektronika na kraju ili pri kraju svog radnog vijeka. Zelena tehnologija i pristupi održivosti nastoje da produže vijek trajanja uređaja i koriste principe kružne ekonomije kako bi se količina e-otpada svela na apsolutni minimum. Prioritet je prvo smanjenje otpada, zatim reparacija uređaja i tek onda prelazak na reciklažu.
 32. **Energy efficiency** (Energetska efikasnost). Isti zadatak ili rezultat se postiže sa manje energije. Naprimjer, uređaji za grijanje, hlađenje i rad i elektronika su manje energetske intenzivni u energetske efikasnim kućama i zgradama.
 33. **Environmental due diligence assessment - EDD assessment** (Ocjenjivanje dužne pažnje u vezi sa životnom sredinom). Sveobuhvatan, proaktivan proces za identifikaciju stvarnih i potencijalnih posljedica, rizika i prilika za dogovoreni opseg u vezi sa sredstvom ili imovinom i, prema potrebi, odluke i aktivnosti organizacije. Utvrđivanje poslovnih posljedica je opcionalno, po nahođenju klijenta.
 34. **Environmental justice** (Ekološka pravda). Pravda u oblasti životne sredine ima za cilj pravičan tretman svih ljudi bez obzira na rasu, boju kože, nacionalno porijeklo ili prihod, podjednako u pogledu zakona, propisa i politike zaštite životne sredine. Pristup smatra da nijedna grupa ne bi trebalo da snosi nesrazmjern udio negativnih posljedica po životnu sredinu.
 35. **Environmental, Social and Governance** (Životna sredina, društvo i upravljanje). Održivi i etički interesi koji mogu biti centralni za finansijske i korporativne interese organizacije. Inače poznat kao **ESG**.
 36. **ESG framework** (ESG okvir). Skup ciljeva koje kompanije mogu koristiti za izvješćivanje o pitanjima ESG-a. Proces počinje kada organizacija odabere ESG metodu izvješćivanja.
 37. **CDP** (CDP). Neprofitni globalni sistem otkrivanja podataka o životnoj sredini za investitore, kompanije, gradove, države i regije koji koriste ovaj sistem.
 38. **Science based targets initiatives** (Ciljevi zasnovani na znanstvenoj inicijativi). Neprofitno partnerstvo koje pomaže organizacijama u privatnom sektoru da postavljaju znanstveno zasnovane ciljeve u pogledu emisija koje imaju za cilj da podrže znanost o klimi i Pariski sporazum. Partnerstvo je između CDP-a, Instituta za svjetske resurse, Svjetskog fonda za prirodu i Globalnog dogovora UN-a.
 39. **SASB - Sustainability Accounting Standards Board** (Odbor za računovodstvene standarde održivosti). SASB je neprofitna organizacija formirana da kreira standarde zasnovane na industriji koji pomažu kompanijama da identifikuju i objave finansijski materijalne informacije o održivosti. SASB-ovi standardi identifikuju koji su ESG standardi relevantni za 77 industrija. SASB definiše „održivost“ kao korporativne aktivnosti koje pojačavaju ili održavaju kapacitet kompanije da stvara dugoročnu vrijednost za akcionare.
- Odbor za standarde finansijskog računovodstva (FASB) i Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) su dugo bili odgovorni za kreiranje standarda finansijskog računovodstva i izvješćivanja. SASB ima za cilj da posebno kreira standarde koji će pomoći kompanijama da upravljaju i objelodanjuju informacije o održivosti koje utječu na vrijednost preduzeća. Osnovan je da odražava FASB-ove i druge finansijske standarde kako bi se uskladio sa ciljevima SASB-a.
40. **ESG funds** (ESG fondovi). ESG fondovi su portfelji akcija i/ili obveznica za koje se ekološki, društveni i faktori upravljanja integrišu u proces ulaganja. To znači da su akcije i obveznice sadržane u fondu prošle stroge testove koliko je kompanija održiva ili vlada u pogledu svojih ESG kriterija.

Sufinansira
Evropska unija

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

41. **ESG integration** (ESG integracija). Strukturna integracija informacija o životnoj sredini, društvu i upravljanju (ESG) faktora u procesu donošenja investicionih odluka.
42. **EPA** (Agencija za zaštitu životne sredine). Nezavisna izvršna agencija savezne vlade Sjedinjenih Američkih Država zadužena za pitanja zaštite životne sredine. Predsjednik Ričard Nikson predložio je osnivanje EPA-e 9. jula 1970. godine. Počela je sa radom 2. decembra 1970. godine nakon što je Nikson potpisao izvršnu naredbu. EPA objavljuje skupove faktora emisije koje održavamo na platformi Persefoni.
43. **Feed-in tariff** (Fid-in tarifa). Politika osmišljena da ubrza ulaganja u obnovljive izvore energije. Politika ovog tipa obično uključuje dugoročne vladine ugovore.
44. **Fair trade** (Pravična trgovina). Pravična trgovina je metodologija koja ima za cilj da pomogne proizvođačima u zemljama u razvoju da osiguraju održive i pravične trgovinske odnose.
45. **Fossil fuel** (Fosilno gorivo). Fosilno gorivo je generički termin za organski materijal (od raspadnutih biljaka i životinja) koji je stotinama miliona godina bio izložen toploti i pritisku u zemljinoj kori i pretvoren u naftu, uglj ili prirodni plin.
46. **Fugitive emissions** (Fugitivne emisije). Emisije koje nisu fizički kontrolisane, već su rezultat namjernog ili nenamjernog ispuštanja plinova staklene bašte. Obično nastaju proizvodnjom, preradom, prijenosom, skladištenjem i upotrebom goriva i drugih hemikalija, često kroz spojeve, zaptivke, pakovanje i slično.
47. **Geothermal energy** (Geotermalna energija). Geotermalna energija je električna energija koja se proizvodi iskorištavanjem tople vode ili pare iz zemlje.
48. **GHG sink** (GHG sink). GHG ili carbon sink je svaka fizička jedinica ili proces koji skladišti plinove staklene bašte. Ovo se obično odnosi na šume i podzemne ili duboke rezervoare CO₂.
49. **GHG source** (Izvor staklene bašte). Bilo koja fizička jedinica ili proces koji oslobađa GHG u atmosferu.
50. **GIIN** (Global Impact Investing Network). Neprofitna organizacija posvećena povećanju opsega i efikasnosti utjecajnog ulaganja, što su investicije koje se vrše da bi se stvorio društveni i ekološki utjecaj pored finansijskog povrata.
51. **Global warming** (Globalno zagrijavanje). Globalno zagrijavanje se odnosi na zagrijavanje Zemlje od zarobljenih plinova staklene bašte koji su rezultat ljudskih aktivnosti kao što su transport, poljoprivreda, prekomjerni ribolov, proizvodnja energije iz fosilnih goriva i prekomjerna potrošnja. Ukoliko kompanije, vlade i potrošači ne naprave velike promjene, globalno zagrijavanje i klimatske promjene će toliko zagrijati planetu da će u bliskoj budućnosti biti nemoguća za život.
52. **Green bonds** (Zelene obveznice). Zelena obveznica je obveznica koja je posebno namijenjena da se koristi za životnu sredinu i klimatske projekte. Ovi dužnički papiri od vrijednosti su obično povezani sa sredstvima i podržani listom salda emitenta. Klimatske veze su podskup zelenih veza.
53. **Green cloud** (Zeleni oblak). Zeleni oblak se odnosi na moguće koristi za životnu sredinu za IT usluge koje se isporučuju preko interneta. Oslanjanje na navodne prednosti, koje se obično smatra popularnom riječju, omogućava tehnolozima da osjete da su daljnji naponi na smanjenju ugljičnog otiska nepotrebni.
54. **Green computing** (Zeleno računarstvo). Održiv pristup korištenju računarskih uređaja i opreme je zeleno računarstvo. Neke metode uključuju smanjenje upotrebe resursa, odgovorno odlaganje e-otpada i uvođenje energetski efikasne IT opreme.
55. **Green hushing** (Zelena šutnja). Zeleno prikrivanje uključuje kompanije koje namjerno skrivaju ciljeve održivosti. Kompanije to mogu učiniti iz straha da ne ispune optužbe ili da ne ispune postavljene ciljeve.

Sufinansira
Evropska unija

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

56. **Green IT** (Zelena IT). Praksa projektovanja, proizvodnje, rada i odlaganja IT proizvoda i uređaja kako bi se minimizirali negativni efekti IT operacija na životnu sredinu.
57. **Green premium** (Zelena premija). Zelena premija koju je osmislio Bil Gejts odnosi se na ekonomske i ekološke troškove izbora čiste tehnologije u odnosu na finansijski zdrave opcije sa većim emisijama plinova staklene bašte.
58. **Green software** (Zeleni softver). Zeleni softver se odnosi na aplikacije koje su dizajnirane, razvijene i implementirane na načine koji imaju za cilj minimizirati potrošnju energije i utjecaje na životnu sredinu.
59. **Greenhouse effect** (Efekat staklene bašte). Rezultat ugljičnog dioksida, metana i dušikovih oksida u Zemljinoj atmosferi zadržavaju sunčevu toplotu.
60. **Greenhouse gas emissions** (Emisije plinova staklene bašte). Zbir emisija različitih plinova koji zadržavaju toplotu. Plinovi staklene bašte uključuju ugljični dioksid, metan, dušikove okside i fluorovane plinove kao što su fluorouglijci.
61. **GHGP** (Protokol o plinovima staklene bašte). Globalno priznat skup okvira za izvješćivanje i računovodstvo za upravljanje emisijama plinova staklene bašte iz operacija privatnog i javnog sektora, lanaca vrijednosti i akcija za ublažavanje. Sačinjen 1997. godine, GHGP je originalni standard sa obračunavanje ugljika. On pruža smjernice organizacijama za izradu inventara emisija plinova staklene bašte (GHG). prema GHGP-u, ove emisije su podijeljene u tri opsega. Opseg 1 i 2 moraju biti izmjereni, dok je opseg 3 trenutno opcionalni.
 - Opseg 1 se odnosi na direktne emisije iz operacija organizacije, uključujući službena vozila i zgrade
 - Opseg 2 kategorizuje indirektne emisije od kupljene električne energije, grijanja i hlađenja
 - Opseg 3 obuhvata sve druge indirektne emisije u lancu vrijednosti kompanije.
62. **Greenwashing** (Zeleno pranje). Obmanjujuće ili lažne tvrdnje ili radnje da organizacija, proizvod ili usluga imaju pozitivan utjecaj na životnu sredinu nazivaju se zelenim pranjem. Bilo namjerno ili nenamjerno, praksa je štetna.
63. **GRESB** (Globalna mjerila održivosti nekretnina). GRESB je inicijativa koju vode investitori i misije za pružanje ESG podataka o stvarnoj imovini ulaganja za investitore, menadžere i širu industriju. GRESB procjene pružaju konzistentan okvir za mjerenje učinka ESG-a na osnovu podataka o samoprocjenama, tj. validirani, bodovani i vršnjački benchmarking. Njihov pristup omogućava investorima da analiziraju svoje portfelje za ESG rizike, mogućnosti i utjecaje i rade sa menadžerima na njihovim performansama.
64. **GRI** (Inicijativa za globalno izvješćivanje). Neprofitna i nezavisna organizacija za standarde koja pomaže organizacijama da izvješćuju o utjecajima ESG-a. Osnovan 1997. nakon negodovanja javnosti zbog izlivanja nafte tankera Exxon Valdez, GRI je stvorio prve globalne standarde za izvješćivanje o održivosti (GRI standardi) i danas je jedan od najčešće korištenih okvira za izvješćivanje, pomažući preduzećima, vladama i drugim organizacijama da razumiju i komuniciraju utjecaj kompanija na kritična pitanja održivosti.
65. **GWP** (GVP – Potencijal globalnog zagrijavanja). Svaki GHG ima GVP koji je faktor koji se odnosi na njegovu sposobnost zadržavanja toplote u odnosu na CO₂. Pošto GHG-i variraju u svojoj sposobnosti da zarobe toplotu u atmosferi, neki su štetniji po klimu od drugih. Naprimjer, metan je 25 puta jači od CO₂, tako da metan ima GVP od 25.
66. **High emitters** (Visoki emiteri). Oznaka koja se daje kompanijama ili zemljama koje emituju relativno velike količine plinova staklene bašte. Emisije po glavi stanovnika se koriste za mjerenje emisija naroda.
67. **Hydrogen** (Vodik). Vodik je čisto gorivo koje, kada se troši u gorivoj ćeliji, proizvodi samo vodu. Vodik se može proizvesti iz različitih domaćih resursa, kao što su prirodni plin, nuklearna energija, biomasa i obnovljiva energija poput sunca i vjetra. Ovi kvaliteti ga čine atraktivnom opcijom za gorivo za transport i proizvodnju električne energije. Može se koristiti u automobilima i kućama, za prijenosnu energiju i u mnogim drugim

Sufinansira
Evropska unija

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

aplikacijama. Vodik je nositelj energije koji se može koristiti za skladištenje, kretanje i isporuku energije proizvedene iz drugih izvora. Danas se vodikovo gorivo može proizvesti na nekoliko načina. Najčešće metode danas su reformisanje prirodnog plina (termički proces) i elektroliza. Druge metode uključuju solarne i biološke procese.

- **Blue Hydrogen** (Plavi vodik). Plavi vodik se proizvodi uglavnom iz prirodnog plina, korištenjem procesa koji se naziva parno reformisanje, koji spaja prirodni plin i zagrijanu vodu u obliku pare. Proizvod je vodik, ali ugljični dioksid se također proizvodi kao nusproizvod.
- **Grey Hydrogen** (Sivi vodik). Sivi vodik se stvara iz prirodnog plina ili metana, korištenjem parne reformacije metana, ali bez hvatanja plinova staklene bašte koji nastaju u procesu. Sivi vodik je u suštini isti kao plavi vodik, ali bez upotrebe hvatanja i skladištenja ugljika.
- **Green Hydrogen** (Zeleni vodik). Zeleni vodik je vodik koji se proizvodi iz obnovljive energije. Zeleni vodik ima znatno niže emisije ugljika od sivog vodika, koji se dobija iz fosilnih goriva bez hvatanja ugljika. Zeleni vodik se može koristiti za dekarbonizaciju sektora koje je teško elektrifikovati, kao što su proizvodnja cementa i gvožđa.

68. **IIRC - International Integrated Reporting Council** (Međunarodno vijeće za integrisano izvješćivanje). Međunarodni presjek lidera iz korporativnog sektora, investicija, računovodstva, vrijednosnih papira, regulatornog, akademskog i sektora za postavljanje standarda i civilno društvo. Promoviše komunikaciju o stvaranju vrijednosti kao sljedećem koraku u evoluciji korporativnog izvješćivanja.
69. **Impact investing** (Utjecajno ulaganje). Utjecaj ulaganja se odnosi na ulaganja napravljena sa namjerom da se generiše mjerljiv, blagotvoran društveni ili ekološki utjecaj uz finansijski prinos. Utjecaj investicije osigurava privatni kapital za rješavanje društvenih i/ili ekoloških pitanja. Ovo se također može nazvati društveno odgovornim ulaganjem.
70. **Impact sourcing** (Utjecajna nabavka). Strategija nabavke koja usmjerava mogućnosti zapošljavanja i razvoja karijere ka ljudima iz ekonomski nepovoljnog okruženja.
71. **International Integrated Reporting Framework** (Međunarodni okvir za integrisano izvješćivanje). Stvoren u IIRC-u, Međunarodni integrisani okvir za izvješćivanje se koristi za ubrzanje usvajanje integrisanog izvješćivanja širom sveta. Integrisano izvješće je sažeta komunikacija o tome kakvu organizacija ima strategiju, upravljanje, učinak i izgleda da, u kontekstu svog vanjskog okruženja, dovode do stvaranja vrijednosti u kratkom, srednjem i dugoročnom periodu.
72. **ILO - International Labour Organization** (MOR – Međunarodna organizacija rada). Agencija Ujedinjenih naroda koja postavlja međunarodne standarde rada i promoviše socijalne zaštite i mogućnosti rada za sve. MOR okuplja vlade, poslodavce i radnike iz 187 država članica da postavljaju standarde rada, razvijaju politike i osmišljavaju programe promovisanja dostojanstvenog rada za sve žene i muškarce.
73. **Integrated reporting** (Integrisano izvješćivanje). Saopćavanje o održivosti i finansijskim ciljevima i rezultatima u jednom izvješću, povezujući ih jedne s drugima.
74. **Investment stewardship** (Upravljanje investicijama). Upravljanje investicijama uključuje angažovanje javnih preduzeća kao način zalaganja za korporativne politike i prakse upravljanja koje promovišu dugoročno stvaranje vrijednosti zainteresovanih strana.
75. **IPCC - Intergovernmental Panel on Climate Change** (Međuvladin panel o klimatskim promjenama). IPCC je međuvladino tijelo Ujedinjenih naroda odgovorno za unapređenje znanja o klimatskim promjenama izazvanim ljudskim aktivnostima. On daje kreatorima politike redovne znanstvene procjene klimatskih promjena, njihovih implikacija i potencijalnih budućih rizika i predlaže opcije prilagođavanja i ublažavanja.

Sufinansira
Evropska unija

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

76. **ISO 14064** (ISO 14064). Kreiran 2006. godine, ISO 14064 je međunarodni standard za mjerenje i izvješćivanje o emisiji plinova staklene bašte. Dio je standarda upravljanja životnom sredinom Međunarodne organizacije za standardizaciju i podijeljen je na tri dijela, od kojih svaki ima drugačiji tehnički pristup. Prvi dio se odnosi na smjernice za kvantifikaciju inventara plinova staklene bašte za organizacije koje koriste pristup prikupljanju podataka odozdo prema gore. Dio 2 se bavi kvantifikovanjem i izvješćivanjem o emisijama iz pojedinačnih projektnih aktivnosti. Dio 3 uspostavlja proces za provjeru validnosti emisija iz organizacije.

ISO 14064 se neprestano razvija sa novim iteracijama koje poboljšavaju i fino podešavaju standard. ISO 14064 je konzistentan i izveden iz GHGPa. Ova dva dokumenta se razlikuju po tome što se GHGP fokusira na odredbe najboljih praksi za izradu inventara GHG-a. Istovremeno, ISO14064 uspostavlja minimalne nivoe usklađenosti sa najboljim praksama GHGPa. Iako se samo malo razlikuju, ova dva standarda se međusobno dopunjuju.

77. **Kyoto Protocol** (Protokol iz Kjota). Kao proširenje UNFCCC-a, Protokol iz Kjota se primjenjuje na sedam plinova staklene bašte: ugljični dioksid (CO_2), metan (CH_4), dušikov oksid (N_2O), hidrofluorogljik (HFC), perfluorogljik (PFC), sumporov heksafluorid (SF_6) i dušikov trifluorid (NF_3).

Dok Konvencija traži od industrijalizovanih zemalja da usvoje politike za smanjenje emisija GHG-a, Protokol iz Kjota obavezuje narode da poduzmu konkretnu akciju – ograničavanje i smanjenje emisija GHG-a u skladu sa dogovorenim pojedinačnim ciljevima.

78. **Loss and damage** (Gubitak i šteta). Posljedice u vezi sa klimatskim promjenama na koje ljudi nisu u stanju da se prilagode, bilo zato što je posljedica preozbiljna ili zato što pogođena zajednica nema pristup resursima za prilagođavanje. Gubitak i šteta su rezultat iznenadnih prirodnih katastrofa, kao što su poplave, ili postepenih promjena, kao što je dezertifikacija.

79. **Materiality assessment** (Procjena materijalnosti). Procjena materijalnosti je formalni način procjene posvećenosti zainteresovanih strana specifičnim ESG pitanjima i izračunava ESG rezultat organizacije. Funkcioniše tako što identifikuje utjecaj određenog pitanja na performanse kompanije i konkurentnost na tržištu.

80. **Millennium Development Goals** (MDGs) - Milenijski ciljevi razvoja. Milenijski ciljevi razvoja (MDG) su osam ciljeva za unapređenje ljudskog društva koje su pokrenuli Ujedinjeni narodi 2000. godine, a uglavnom su bili usmjereni na pomoć najsiriromašnijima u svijetu. Osam Milenijskih ciljeva razvoja su:

1. Iskorijeniti ekstremno siromaštvo i glad
2. Ostvariti univerzalno osnovno obrazovanje
3. Promovisati rodnu ravnopravnost i osnažiti žene
4. Smanjiti smrtnost djece
5. Poboljšati zdravlje majke
6. Borba protiv HIV/AIDS-a, malarije i drugih bolesti
7. Osigurati održivost životne sredine
8. Razviti globalno partnerstvo za razvoj

81. **Net zero** (Neto nula). Rezultat smanjenja emisije plinova staklene bašte što je moguće bliže nuli i balansiranja preostalih emisija sa uklanjanjem.

Sufinansira
Evropska unija

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

82. **Paris agreement** (Pariski sporazum). Pariski sporazum je pravno obavezujući međunarodni ugovor o klimatskim promjenama koji ima za cilj da ograniči globalno zagrijavanje na porast temperature od 1,5 °C do kraja vijeka. Sporazum je usvojen na Konferenciji UN-a o klimatskim promjenama 2015. godine.
83. **PCAF - Partnership for Carbon Accounting Financials** (Partnerstvo za finansije računovodstva ugljika). Objavljen 2020. godine kao odgovor na potražnju industrije za globalnim standardom, PCAF je standardizovani pristup za mjerenje i izvješćivanje o finansiranim emisijama. PCAF je kreiran kako bi se dodale dodatne smjernice GHGP-ovom opsegu 3, kategoriji 15 (investicione aktivnosti). Standard pruža detaljna metodološka uputstva za mjerenje i objelodanjivanje emisija plinova sa efektom staklene bašte u vezi sa šest klasa sredstava: kotirani vlasnički kapital i korporativne obveznice, poslovni zajmovi i nekotirani kapital, projektno finansiranje, komercijalne nekretnine, hipoteke i krediti za motorna vozila.
84. **PCAF asset classes** (Klase sredstava PCAF-a). Standard trenutno pruža smjernice za mjerenje i objelodanjivanje finansiranih emisija koje obuhvataju šest klasa sredstava. Ove trenutne klase sredstava uključuju:
- Listirani vlasnički kapital i korporativne obveznice: Sve kotirane korporativne obveznice i sav kotirani vlasnički kapital za opće korporativne svrhe (npr. nepoznata upotreba prihoda) kojima se trguje na tržištu i nalaze se u bilansu stanja finansijske institucije.

Primjer: Obične akcije

- Poslovni zajmovi i vlasnički kapital koji ne kotira na berzi: Svi poslovni zajmovi i ulaganja u kapital privatnih kompanija (npr. nekotirani kapital)

Primjer: kreditne linije koje se koriste za kapitalne izdatke

- Projektno finansiranje: Zajmovi ili vlasnički kapital za projekte za specifične svrhe (npr. sa poznatim korištenjem prihoda) koji se nalaze u bilansu stanja finansijske institucije.

Primjer: Krediti koji se koriste za izgradnju mosta

- Komercijalne nekretnine: Bilansni krediti za kupovinu i refinansiranje komercijalnih nekretnina (CRE) i bilansne investicije u CRE. Ovo implicira da se nekretnine koriste za aktivnosti koje donose prihod i komercijalne aktivnosti, kao što su maloprodaja, hoteli, poslovni prostor, industrijski ili veliki zakup za više porodica.

Primjer: Krediti koji se koriste za kupovinu nove poslovne zgrade

- Hipoteke: Bilansni krediti za specifične potrošačke svrhe (npr. kupovina i refinansiranje stambene imovine), uključujući individualne kuće i višeporodične stambene objekte sa malim brojem jedinica. Ova definicija implicira da se imovina koristi samo za stambene svrhe, a ne za aktivnosti koje stvaraju prihod.

Primjer: Krediti za novu kuću

- Kreditni za motorna vozila: Bilansni zajmovi i kreditne linije za specifične (korporativne ili potrošačke) svrhe preduzećima i potrošačima koji se koriste za finansiranje jednog ili više motornih vozila. Ova metodologija ne propisuje specifičnu listu tipova vozila koji spadaju u ovu klasu sredstava; umjesto toga, ostavlja se otvorenim da finansijske institucije odluče i definišu koje tipove vozila će uključiti u svoj inventar finansiranih emisija.

Primjer: Krediti za kupovinu novog automobila

PCAF namjerava dodati više klasa sredstava u budućnosti kako se standard razvija. Uskoro je planirano proširenje na državne obveznice, zelene obveznice i osiguranje.

Sufinansira
Evropska unija

Implemented by

85. **Physical risk** (Fizički rizik). Vrsta rizika uzrokovana klimatskim promjenama koja se odnosi na ekonomske troškove i finansijske implikacije koje proistječu iz klimatskih promjena, kao što su sve veće ekstremne vremenske prilike, ozbiljne klimatske promjene i drugi indirektni efekti klimatskih promjena (npr. nedostatak vode). Primjer fizičkog rizika bi bio uništavanje nekretnina, infrastrukture ili zemljišta tokom oluje ili poplave.
86. **Principles for Responsible Investment – PRI** (Principi za odgovorno ulaganje). Principi za odgovorno ulaganje su međunarodna mreža koju podržavaju Ujedinjeni narodi i investitori koji rade zajedno na implementaciji šest aspiracionih principa, koji se često spominju kao „Principi“ ili UN PRI.
87. **Recycling** (Reciklaža). Proces prikupljanja i prerade otpadnog materijala, idealno za izradu novih proizvoda.
88. **Renewable Energy Certificates – RECs** (Certifikati za obnovljivu energiju – REC). Certifikati o obnovljivoj energiji (poznati i kao zelene oznake, krediti za obnovljivu energiju, obnovljivi certifikati za električnu energiju ili razmjenljivi certifikati o obnovljivim izvorima) su nematerijalna energetska roba u SAD-u i predstavljaju dokaz da se 1 megavat-sat električne energije proizvodi iz prihvatljivih obnovljivih izvora energije i koristi se u zajedničkom sistemu dalekovoda.
89. **Resilience** (Otpornost). Otpornost je mjera koliko je zgrada pripremljena za potencijalno ometajuće događaje i promjenljive uslove, kao što je zaštita od zemljotresa ili karakteristike dizajnirane za borbu protiv negativnih efekata i dugoročnih rizika poput klimatskih promjena.
90. **Resource sustainability** (Održivost resursa). Održivost resursa se odnosi na dugoročnu dostupnost sirovine koja je ili obnovljiv (može se prirodno dopuniti) ili neobnovljiv (na kraju će nestati) resurs. To je važna metrika za održive investitore u razumijevanju koliko brzo ljudi koriste određeni resurs, odnosno koliko se može zamijeniti ili reciklirati pojedini Zemljin resurs koji se smanjuje i koliko dugo su ostali materijali trajali prije nego što su iscrpljeni.
91. **Responsible innovation** (Odgovorne inovacije). Odgovorna inovacija daje prednost etici i društvenoj odgovornosti u istraživanju, dizajnu i proizvodnji novih tehnologija ili evoluciji postojeće tehnologije. Odgovorna inovacija postavlja etiku kao problem dizajna.
92. **Responsible investing** (Odgovorno ulaganje). Filozofija koja uključuje ESG faktore tokom odabira investicije, izgradnje portfelja i procesa praćenja, sa ciljem maksimiziranja mogućnosti osiguravanja visokih performansi i ublažavanja rizika.
93. **Scope 1, 2, 3 emissions** (Opseg 1, 2, 3 emisije). Razvijeni u skladu sa Protokolom o plinovima sa efektom staklene bašte, opsezi organizacijama daju mogućnost kategorizacije njihovih emisija. Organizacijama će možda biti lakše kontrolisati opseg 1 i 2, ali emisije iz opsega 3 je najteže pratiti.
 - **Scope 1 Emissions** (Opseg 1 emisije). Direktne emisije nastale radom organizacije. Pokretanje mašina, proizvodnja proizvoda, vožnja vozila, grijanje zgrada i napajanje uređaja stvaraju emisije.
 - **Scope 2 Emissions** (Opseg 2 emisije). Indirektne emisije koje proizlaze iz kupovine i energije koju organizacija koristi. Ulaganje u obnovljive izvore energije može pomoći u smanjenju ovih emisija.
 - **Scope 3 Emissions** (Opseg 3 emisije). Indirektne emisije koje stvaraju aktivnosti kupaca i dobavljača organizacije.
94. **Stewardship code** (Kodeks upravljanja). Kodeks upravljanja je kodeks koji zahtijeva od institucionalnih investitora da budu transparentni u vezi sa svojim investicionim procesima, angažmanu sa kompanijama u koje se investira i glasanju na skupštinama akcionara.
95. **Stranded asset** (Nasukana imovina). „Nasukana“ ili neekonomična imovina je fizička imovina evidentirana u bilansu stanja kompanije čija se investiciona vrijednost ne može povratiti i mora biti otpisana. Gubitak vrijednosti ove imovine može biti posljedica regulatornih odluka koje znače da se imovina ne može eksploatisati,

Sufinansira
Evropska unija

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ali i posljedica promjene tržišnih trendova koji ju čine suvišnom ili zastarjelosti izazvane superiornom tehnologijom.

96. **Supply chain** (Lanac snabdijevanja). Obuhvata procese koji pokrivaju širok spektar aktivnosti, uključujući nabavku, proizvodnju, transport i prodaju fizičkih proizvoda i usluga. U praksi, izraz „povezani lanac” se primjenjuje od dobavljača do onih koji su uključeni u finalnu preradu.
97. **Supply chain traceability** (Sljedivost lanca snabdijevanja). Što se tiče održivosti, sljedivost ne samo da identifikuje i prati materijale i robu već i verifikuje tvrdnje o održivosti u cijelom lancu vrijednosti.
98. **Sustainability** (Održivost). Sposobnost zadovoljavanja sadašnjih potreba bez ugrožavanja potreba budućih generacija. U praksi, održivost usklađuje zaštitu životne sredine, ljudsko blagostanje i ekonomski razvoj. Radna grupa za finansijska izvješća u vezi sa klimom (The Task Force on Climate Related Financial Disclosures – TCFD) razvija dobrovoljna otkrivanja klimatskih rizika. Preporuke su podijeljene u operativne kategorije: upravljanje, strategiju, upravljanje rizikom, metriku i ciljeve.
99. **SDG - Sustainable Development Goals** (Ciljevi održivog razvoja). Ciljevi održivog razvoja su 17 međusobno povezanih ciljeva za održivi razvoj koje je postavio UN 2015. godine sa ciljem da budu ispunjeni do 2030. godine. Cilj ovih 17 ciljeva je da „pruže zajednički plan za mir i prosperitet za ljude i planetu, sada i u budućnosti”. Iako su prvobitno bili namijenjeni da podrže napredak vlade, sada ih kompanije široko koriste da objelodanjuju svoje prakse održivosti.
100. **TCFD - Task Force on Climate-related Financial Disclosures** (Radna grupa za finansijska izvješća u vezi sa klimom). Osnovan 2017. godine, TCFD je okvir za objelodanjivanje klimatskih promjena koji se odnosi na industriju i koji je uspostavio jedanaest preporuka u četiri ključne oblasti od interesa: upravljanje, strategija, upravljanje rizikom i metrika i ciljevi. Preporuke su osmišljene da pomognu kompanijama da osiguraju podatke boljeg kvaliteta za podršku odlukama o raspodjeli kapitala na osnovu informacija. Za razliku od CDP-a, ne postoji rezultat povezan sa izvješćivanjem u skladu sa TCFD-om, ali je to standard koji se najčešće koristi među regulatorima s obzirom na robusnost njegovih razmatranja.
101. **Triple Bottom Line – TBL** (Trostruka donja linija). Prema TBL računovodstvenom okviru, krajnji rezultati izračunavaju finansijski učinak zajedno sa ekološkim i društvenim efektima.
102. **Transition risk** (Tranzicioni rizik). Vrsta rizika uzrokovana klimatskim promjenama povezana sa procesom tranzicije od oslanjanja na fosilna goriva ka ekonomiji sa niskim sadržajem ugljika, uključujući promjene u klimatskoj politici, regulisanje određenih industrija i raspoloženje globalnog tržišta. Primjer tranzicionog rizika bi bio porez na ugljik. Međunarodni monetarni fond prepoznaje da je neophodno integrisati rizike klimatskih promjena u analizu finansijskih rizika i ranjivosti.
103. **UNGC - United Nations Global Compact** (Globalni dogovor Ujedinjenih naroda). UNGC je neobavezujući sporazum Ujedinjenih naroda koji potiče preduzeća širom svijeta da usvoje održive i društveno odgovorne politike zasnovane na 10 principa o ljudskim pravima, radu, životnoj sredini i borbi protiv korupcije.
104. **UNFCCC - United Nations Framework Convention on Climate Change** (Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama). Uobičajeno nazvana „Konvencija”. Krajnji cilj UNFCCC-a bio je da se stabilizuju koncentracije plinova staklene bašte „na nivou koji bi spriječio opasno antropogeno (što znači ljudsko indukovano) miješanje u klimatski sistem. U njemu se navodi da „ovakav nivo treba da se postigne u vremenskom okviru koji je dovoljan da omogući ekosistemima da se prirodno prilagode klimatskim promjenama, osiguravajući da proizvodnja hrane nije ugrožena i da se ekonomski razvoj nastavi na održiv način”. Danas članstvo u Konvenciji ima ukupno 197 zemalja. Na razvijenim zemljama je teret da poduzmu akciju i predvode put.
105. **UNPRB - United Nations Principles of Responsible Banking** (Principi odgovornog bankarstva Ujedinjenih naroda). Ovo je šest principa koji oblikuju okvir za održivi bankarski sistem i koji će pomoći industriji da pokaže

Sufinansira
Evropska unija

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

kako daje pozitivan doprinos društvu. Oblasti strategije koje pokrivaju ovi principi su usklađivanje, utjecaj i postavljanje ciljeva, klijenti i kupci, zainteresovane strane, upravljanje i kultura, transparentnost i odgovornost. Principe za odgovorno bankarstvo pokrenulo je 130 banaka iz 49 zemalja, što predstavlja aktivu od više od 47 biliona dolara.

106.UNPRI - United Nations Principles of Responsible Investment (Principi odgovornog ulaganja Ujedinjenih naroda). Skup od šest principa koji osiguravaju globalni standard za odgovorno ulaganje na koje se odnose faktori životne sredine, društva i korporativnog upravljanja (ESG). Organizacije slijede ove principe za ispunjavanje obaveza prema korisniku uz usklađivanje investicionih aktivnosti sa širim interesom društva. Postoje 2372 potpisnice sa ukupno 86 triliona dolara sredstva pod upravljanjem u 2019. godini.

- Princip 1: Uključit ćemo pitanja ESG-a u investicionu analizu i procese donošenja odluka.
- Princip 2: Bit ćemo aktivni vlasnici i uključit ćemo ESG pitanja u našu politiku vlasništva i prakse.
- Princip 3: Tražit ćemo odgovarajuće objelodanjivanje o pitanjima ESG-a od entiteta u kojima smo investirati.
- Princip 4: Promovisat ćemo prihvatanje i provođenje principa u okviru investicionu industriju.
- Princip 5: Radit ćemo zajedno na poboljšanju naše efikasnosti u implementaciji principa.
- Princip 6: Svaki od nas će izvješćivati o našim aktivnostima i napretku ka implementaciji principa.

107.Value chain emissions (Emisije lanca vrijednosti). Emisije plinova staklene bašte iz uzvodnih i nizvodnih aktivnosti povezane su sa punim opsegom poslovanja (lanac vrijednosti) kompanije koja izvješćuje.

108.Verification (Verifikacija). Nezavisna procjena pouzdanosti (uzimajući u obzir kompletnost i tačnost) inventara GHG-a.

109.VRF - Value Reporting Framework (Okvir za izvješćivanje o vrijednosti). Prethodno SASB, VRF je osnovan 2011. godine i globalna je neprofitna organizacija koja nudi sveobuhvatan skup resursa dizajniranih da pomognu preduzećima i investitorima da razviju zajedničko razumijevanje vrijednosti preduzeća – kako se ona stvara, čuva i uništava.

VRF pokriva tri okvira:

- Integrirani principi razmišljanja vode odbor i menadžment u planiranju i donošenju odluka.
- Integrirani okvir za izvješćivanje pruža smjernice zasnovane na principima, više kapitala za sveobuhvatno korporativno izvješćivanje.
- SASB standardi su moćno sredstvo za informisanje investitora o donošenju odluka kada su ugrađeni u investicione alate i procese.

Kombinovani, ovi resursi nude sveobuhvatan skup resursa dizajniranih da pomognu preduzećima i investitorima da razviju zajedničko razumijevanje vrijednosti preduzeća.

110.Zero waste (Nula otpada). Koncept odgovornog upravljanja proizvodima, ambalažom i materijalima kako bi se minimizirala šteta po životnu sredinu.

Ova publikacija je urađena uz finansijsku podršku Evropske unije (EU) i Vlade SR Njemačke (BMZ). Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost VTK/STKBiH i nužno ne odražava stanovišta EU i BMZ-a.